

Základní škola, Šatov, okres Znojmo,

Příspěvková organizace

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika Školní družiny.....	3
3	Personální, materiální a ekonomické podmínky	4
4	Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	5
5	Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.....	6
6	Strategie činnosti školní družiny.....	7
7	Evaluační školní družiny	8
8	Program výchovy a vzdělávání	9

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: „Po zvonění za zábavou a poznáním“

Název školy: Základní škola, Šatov, okres Znojmo, příspěvková organizace

Adresa školy: 671 22 Šatov, okres Znojmo, příspěvková organizace

IČO: 709 923 80

REDIZO: 600 127 664

IZO: 119 300 168

Ředitelka školy: Mgr. Petra Konvalinová Vlašínová

Vedoucí vychovatelka ŠD: Dana Doláková

Koordinátor: Mgr. Libuše Žárská

Kontakty

Telefon: 515 221 64, +420 774 221 674

E-mail: zs.satov@zn.orgman.cz

Zřizovatel školy: Městys Šatov

671 22 Šatov 124

Kontakt: ousatov@volny.cz

Platnost dokumentu:

Číslo jednací:

Schváleno ŠR:

Schváleno PR:

2 Charakteristika Školní družiny

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, které je uskutečňováno pravidelnou, průběžnou činností, spontánními aktivitami, příležitostnými akcemi, vycházkami, besedami a prezentační činností (v rámci školy, soutěží, výstav, výtvarných a rukodělných prací). Nejvýznamnějším výchovným prostředkem a nejlepší formou aktivního odpočinku je hra. Přináší napětí, uvolnění, radost, navozuje kladné emoce a nové zážitky. Družina umožňuje dětem i odpočinek a přípravu na vyučování.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována zvláštní pozornost, je snahou začlenit je do přirozeného prostředí školní družiny i do širší společnosti. Upřednostňuje se individuální přístup k integrovaným dětem. Pro rozvoj talentovaných dětí nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Provoz školní družiny: 11.25 – 15.30 hod

Provoz ŠD vychází ze zájmu zákonných zástupců. Ranní družina v případě zájmu bude otevřena od 6.30 hod do 7.30 hod.

Přihlásit se mohou žáci prostřednictvím svých zákonných zástupců formou Přihlášky k docházce do školní družiny.

Činnost ŠD se řídí Vnitřním řádem školní družiny.

Počet oddělení: 2 nebo dle počtu žáků přihlášených do školní družiny

Kapacita ŠD: 50 dětí

Věk žáků: 6 – 11 let (1. – 5. ročník)

3 Personální, materiální a ekonomické podmínky

Personální podmínky

Počet vychovatelek: 2 nebo podle počtu otevřených oddělení školní družiny

Ve ŠD pracují kvalifikované vychovatelky, které mají odbornou způsobilost. Důraz je kladen na kladný vztah k dětem a organizační schopnosti. Vychovatelky si vzdělání doplňují samostudiem odborné literatury nebo DVPP. Dle možností vedou zájmové kroužky dle vlastní specializace.

Materiální podmínky

První oddělení školní družiny a ranní družina mají vlastní prostory, druhé oddělení je umístěno v učebně č. 73 v 1. patře staré budovy, kde mají vyhrazené prostory na uložení hraček. Pro svoji činnost ŠD využívá tělovýchovný sál, počítačovou pracovnu, cvičnou kuchyni, školní knihovnu, třídu s interaktivní tabulí, oplocený areál školního pozemku, hřiště TJ Tatran. Každoročně se obnovuje fond her, sportovního náčiní a materiálního zabezpečení pro výtvarnou a rukodělnou činnost.

Ekonomické podmínky

Výše úplaty je stanovena Pokynem ředitele školy k poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině, č. j. 29/2016 předem na celý školní rok. Škola přijímá platby v určeném termínu bezhotovostní platbou – převodem na účet školy.

Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s ředitelkou školy. Pokud za žáka není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka školní družiny o tom neprodleně uvědomí ředitelku školy. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

Prominutí úplaty je stanoveno Pokynem ředitele školy k poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině, č. j. 29/2016.

4 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Přihlašování je prováděno na základě řádného vyplnění zápisního lístku v den nástupu žáka do ŠD. O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě odevzdání vyplněného zápisního lístku zákonným zástupcem vedoucí vychovatelce. Zápisní lístek je zákonný zástupce povinen odevzdat v každém školním roce, ve kterém chce své dítě zařadit do školní družiny. Přednostně jsou zařazováni žáci nižších ročníků (nejprve žáci 1. tříd, potom 2. tříd, následně 3. tříd, atd.) až do naplněnosti kapacity ŠD.

Další důležité informace rodiče naleznou ve Vnitřním řádu školní družiny. Svým podpisem na zápisním lístku rodiče stvrzují, že jsou s Vnitřním řádem školní družiny seznámeni a souhlasí s ním.

Odhlašování je možno provádět v průběhu školního roku prostřednictvím písemného vyjádření zákonného zástupce.

Vyloučen může být žák, který:

- porušuje školní řád, kázeň a pořádek
- ohrožuje zdraví a bezpečnost svou nebo ostatních
- dlouhodobě a svévolně nenavštěvuje školní družinu,
- v případě porušení vnitřního řádu ze strany rodičů (opakované nevyzvednutí dítěte po ukončení odpolední ŠD, neprovedená platba za pobyt dítěte za ŠD) apod.

Ze školní družiny žáci odcházejí podle časového údaje určeného zákonným zástupcem, který je uveden v zápisním lístku, a to ve 12. 00 hod, 12.30 hod, 13. 30 hod, 15.00 hod, 15.30 hod. Tento údaj musí být v souladu s Vnitřním řádem ŠD (děti nelze uvolňovat v době od 13.30 do 15.00 hod, docházelo by k narušování činnosti dětí). Na zápisním lístku musí být kromě hodiny odchodu napsáno, kdo bude dítě ze školní družiny odvádět nebo zda dítě bude odcházet samo bez doprovodu. Jakékoliv změny v docházce dítěte sdělí rodiče písemně. Pokud bude vyzvedávat dítě ze školní družiny zástupce rodičů mladší 18 let, musí předložit písemný souhlas rodičů o svém zplnomocnění k převzetí dítěte. **Od doby převzetí přebírá rodič za své dítě plnou odpovědnost.**

Zákonný zástupce může své dítě odhlásit ze školní družiny kdykoliv v průběhu školního roku na základě písemné žádosti.

Podmínky docházky do školní družiny

- Žák nesmí bez vědomí vychovatelky opustit školní družinu.
- Pokud se žák nemůže po vyučování dostavit do školní družiny, prokáže se písemnou omluvenkou podepsanou zákonnými zástupci, popřípadě rodiče žáka omluví jinou formou u vychovatelky.
- Má-li žák odcházet ze školní družiny dříve, než v hodinu určenou na zápisním lístku, oznámí to rodiče vychovatelce písemnou formou.
- Pokud si zákonní zástupci do 15:30 nevyzvednou svoje dítě, vychovatelka se telefonicky spojí s rodiči a vyčká jejich příchodu, popř. informuje ředitelku školy.

5 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

Žák bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští.

Žák svým chováním neohrožuje bezpečnost a zdraví své ani ostatních dětí.

Doba pobytu žáka v ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.

Žáky končící po čtvrté vyučující hodině, vyzvedává vychovatelka a odchází s nimi společně na oběd a do školní družiny. Žáci, končící po páté vyučovací hodině vyzvedává žáky vychovatelka a odchází s nimi do ŠD, po šesté vyučující hodině odchází žáci do školní družiny sami.

Žák se řídí pokyny vychovatelek a provozních zaměstnanců školy a Vnitřním řádem školní družiny, který je vyvěšen v každém oddělení.

Pokud žák narušuje soustavně řád ŠD a činnost školní družiny, může být ředitelem školy vyloučen.

Činnosti ŠD zajišťují dostatek relaxace a aktivního pohybu, vycházejí ze zájmů žáků, jsou věkově přiměřené a motivující, respektují individualitu žáka.

Vychovatelky ŠD kontrolují stravovací režim žáků a po dohodě s rodiči zajišťují pitný režim.

Vychovatelky denně kontrolují vhodné osvětlení, teplo, bezhlučnost, čistotu, větrání a vhodnost vybavení prostorů ŠD. Pravidelně také kontrolují prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti.

Vychovatelky chrání děti před úrazy. Každý žák je povinen jakýkoliv úraz nebo nevolnost nahlásit vychovateli, která zajistí péči, zapíše případný úraz do knihy úrazů a informuje zákonného zástupce žáka. Lékárnička je dostupná pro všechna oddělení ŠD. Vychovatelky se každoročně zúčastňují školení BOZP.

Činnosti ŠD navozují klidné partnerské prostředí a příznivé sociální klima. Jsou respektovány potřeby jedince a jeho osobní problémy. Vychovatelky ŠD chrání žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Pedagogičtí zaměstnanci ŠD i žáci ŠD se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanovenými Školního řádu.

ŠD se účastní činností a akcí školy a obce.

Vychovatelky ŠD včas informují žáky i rodiče o činnostech a akcích ŠD písemnou formou a na stránkách školy.

6 Strategie činnosti školní družiny

Základem je hra. Děti nenutíme násilně k činnostem, musí mít na výběr. Správná motivace je základem. V případě potřeb dítě necháme relaxovat. Nabízíme různorodé činnosti.

Ve všech činnostech rozvíjí **klíčové kompetence** a učí žáky s nimi pracovat. Klíčové kompetence mají ve školní družině ideální prostor, nenásilnou formou je možno je dobře rozvíjet.

Ve spolupráci se školou přispívá ŠD svými činnostmi k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **1. Kompetence k učení**
- žák pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí
- klade si otázky
- hledá odpovědi
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích
- **2. Kompetence k řešení problémů**
- žák si všímá dění kolem sebe, snaží se situaci řešit
- započaté činnosti dokončuje, chápe, že neřešení problému nevede k cíli
- **3. Kompetence komunikativní**
- žák ovládá řeč, myšlenky
- otázky a odpovědi vyjadřuje větami, umí vyjádřit vlastní názor
- komunikuje kultivovaně
- **4. Kompetence sociální a personální**
- žák se učí plánovat, řídit, organizovat a hodnotit
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje dohodnutá pravidla
- samostatně rozhoduje o činnostech
- **5. Kompetence občanské**
- žák si uvědomuje svá práva a práva druhých
- rozpozná a vnímá agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i ostatních
- váží si tradic a kulturního dědictví
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí
- **6. Kompetence k trávení volného času**
- žák účelně tráví volný čas
- umí si vybrat činnosti podle svých zájmů
- dokáže odmítnout nabídku trávení volného času

Zapojení **průřezových témat** bude vyplývat z činnosti školní družiny a budou prolínat pro zpestření činností.

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Formy vzdělávání:

- **Pravidelná** – je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si každá vychovatelka tvoří dle věkového složení a rozvrhu žáků svého oddělení
- **Spontánní** – průběžné činnosti po obědě, po organizované činnosti, ranní a koncová družina
- **Odpočinková** – klidové činnosti, relaxace, aktivní odpočinek doplňující hlavní zaměstnání, uplatnění individuálního přístupu
- **Rekreační** – aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, přírodovědné a vlastivědné činnosti, výtvarné, rukodělné, dramatické činnosti, hudba, zpěv, tanec
- **Zájmová** – řízená kolektivní nebo individuální činnost
- **Příprava na vyučování**
- **Příležitostné akce** – významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní skladby činnosti ŠD, jsou zařazovány nepravidelně pro celou školní družinu (soutěže, exkurze, divadelní představení, výlezy, besedy, spolupráce s myslivci, hasiči, policií atd.)

Jednotlivé formy činnosti jsou založeny na výchově prožitkem. Zážitková pedagogika umožňuje konfrontaci s jinými lidmi, se sebou samým i s přírodním a kulturním okolím. Strategie pedagogické práce musí respektovat požadavky pedagogiky volného času, tj. motivace k smysluplnému využívání volného času, činnosti musí být založeny na dobrovolnosti, měly by být zajímavé a pestré. Dále by na zvolených aktivitách měly participovat děti, činnosti by jim měly přinášet uspokojení a přiměřenou úspěšnost všem. Jednotlivé činnosti jsou voleny citlivě a měly by vyvolávat kladné emoce. Dávají prostor pro seberealizaci žáků a vytváří pozitivní sociální klima.

7 Evaluace školní družiny

- a) Činnost ŠD
- b) Práce oddělení ŠD
- c) Působení činností vychovatelky na děti
- d) Hodnocení podmínek činností
- e) Organizace činností ŠD
- f) Komunikace, atmosféra ŠD
- g) Stav výuky ve ŠD
- h) Personalistika
- i) Materiální podmínky
- j) BOZP
- k) Prezentace na veřejnosti
- l) Spolupráce rodiči

Zjištění stavu povede ke změnám, eventuálně k úpravě ŠVP pro ŠD. Využijeme SWOT analýzu, pozorování a dotazníky.

8 Program výchovy a vzdělávání

Zaměření a rozvržení činností se řídí ročními obdobími. Navazuje na kapitulu „Člověk a jeho svět“. Vychází ze zaměření na lidové tradice, tradice v obci, vztahy v kolektivu, všestranný rozvoj osobnosti – biologický, psychický, pracovní, mravní, estetický, sociální, tělesný,

Místo, kde žijeme

- Důležitá místa v obci a okolí
- Domov, okruh její rodiny a jejích členů
- Vytvoření kladného vztahu ke škole, k obci
- Sousedé v obci, sousedé našeho státu, jazyky a komunikace v regionu, jazyková bariéra, odlišnosti zvyků států – občanů
- Pověsti z regionu, báje
- Dopravní značky a předpisy, cestou, necestou – překážky, nástrahy, bezpečí
- Profese, instituce, organizace, spolky v regionu
- Turistika a cykloturistika, mapy, orientace v okolí

Lidé kolem nás

- Základní komunikace mezi lidmi, soužití lidí
- Chování mezi lidmi, pravidla slušného chování, chování ve společnosti a dopravních prostředcích
- Hygiena stolování
- Principy demokracie, vlastnictví soukromé a veřejné
- Základní práva a práva dětí, související povinnosti (dle brožury dětská práva “Já vím, co smím”)
- Prevence sociálně patologických jevů (drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus)
- Hygiena stolování
- Symboly a tradice svátků (Vánoce, Velikonoce)
- Sdělovací prostředky – mediální výchova
- Kulturní a společenské akce

Lidé a čas

- Tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
- Orientace v čase, roční období, režim dne, týdne, měsíce a roku
- Vytváření pravidelných návyků, budování a dodržování správného režimu
- Správné a účelné využití volného času
- Naše obec – region dnes a dříve, kroniky
- Získávání informací – knihy, PC technika
- Rozdělení ročních období do zájmových činností
- Lidé a technika, vývoj a rozvoj regionu

Rozmanitost přírody

- Příroda živá a neživá
- Ochrana přírody, ohleduplné chování k přírodě
- Roční období, proměny přírody
- Činnost člověka v přírodě – pozitivní i negativní
- Třídění odpadu – ekologie
- Sběr a práce s přírodninami a přírodním materiálem
- Plodiny a rostliny, atlasy
- Živočišná říše, ochrana
- Typy krajiny, mapy
- Živly v přírodě, bezpečnost

Člověk a jeho zdraví

- Zdravý životní styl, otužování, péče o zdraví, osobní hygiena a čistota, hygienické návyky, duševní hygiena a tělesný rozvoj, význam sportování
- Úrazy, ošetřování drobných poranění, důležitá telefonní čísla
- Pohybové aktivity, vycházky, turistika
- Skladba jídelníčku, pitný režim
- Situace ohrožení – tísňová volání
- Odpočinek, využití volného času
- Nevhodné chování a návyky – Řekni drogám ne
- Ochrana přírody – Kousek země v mé péči